

Αθήνα, 22 Φεβρουαρίου 2023

**Σχόλια του Green Tank στο σχέδιο νόμου του ΥΠΕΝ:
«Εκσυγχρονισμός της νομοθεσίας για τη χρήση και παραγωγή ηλεκτρικής
ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές- Ενσωμάτωση των Οδηγιών ΕΕ 2018/2001 και
2019/944»**

Γενικά Σχόλια

Με το σχέδιο νόμου που θέτει σε δημόσια διαβούλευση το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας (ΥΠΕΝ) εκκινεί η διαδικασία εναρμόνισης του εθνικού δικαίου με τις Οδηγίες ΕΕ 2018/2001 και 2019/944. Πρόκειται για Οδηγίες που περιλαμβάνουν προβλέψεις για τη συμμετοχή των πολιτών στην ενεργειακή μετάβαση στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού νομοθετικού πακέτου «Καθαρή Ενέργεια για όλους», το οποίο ολοκληρώθηκε το 2019. Η εναρμόνιση, λοιπόν, των δύο Οδηγιών με το εθνικό δίκαιο, αν και έρχεται με καθυστέρηση, καθώς θα έπρεπε να είχε ολοκληρωθεί έως 30.06.2021 για την Οδηγία 2018/2001 (Οδηγία για τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ΑΠΕ), REDII) και έως 31.12.2020 για την Οδηγία 2019/944 (Οδηγία για την Εσωτερική Αγορά Ηλεκτρικής Ενέργειας, IEMD), αποτελεί ακόμα ένα αναγκαίο θεσμικό βήμα για τον τρόπο οργάνωσης και παρέμβασης των πολιτών στην ενεργειακή μετάβαση.

Η εναρμόνιση αυτή έρχεται να συμπληρώσει το εθνικό νομικό πλαίσιο για τη συμμετοχή των πολιτών στην ενεργειακή μετάβαση που θεσπίστηκε το 2018 με τον ν.4513/2018 για τις ενεργειακές κοινότητες. Το υφιστάμενο πλαίσιο έχει ήδη δώσει ένα ευρύ πλαίσιο ορισμού και εργαλεία για την ανάπτυξη των ενεργειακών κοινοτήτων, που έχουν οδηγήσει μέχρι σήμερα στην ίδρυση 1406 ενεργειακών κοινοτήτων στην επικράτεια. Αυτές συμμετέχουν με έργα 800MW στην αγορά ενέργειας των ΑΠΕ, ενώ παράλληλα υφίστανται μόλις 13.66MW εγκατεστημένης ισχύος έργων εικονικού ενεργειακού συμψηφισμού από ενεργειακές κοινότητες αλλά και από άλλους φορείς (αγρότες, ΟΤΑ, νομικά πρόσωπα κοινωφελούς χαρακτήρα). Η αξιοποίηση του θεσμού των ενεργειακών κοινοτήτων ειδικά για την κάλυψη ίδιων ενεργειακών αναγκών και όχι για την αποκόμιση κερδών, δεν στερείται προβλημάτων. Συνεπώς, η ενσωμάτωση των δύο Οδηγιών μπορεί να αποτελέσει ευκαιρία για την ενίσχυση του αναγκαίου υποστηρικτικού πλαισίου για την υγιή ανάπτυξη και την περαιτέρω ενδυνάμωση του ρόλου των τοπικών κοινωνιών στην ενεργειακή μετάβαση.

Το προτεινόμενο νομοσχέδιο περιλαμβάνει αρκετά θετικά στοιχεία, ιδίως όσον αφορά:

- 1) Στη δυνατότητα χρήσης δημοσίων πόρων για την οικονομική ενίσχυση των έργων ενεργειακού και εικονικού ενεργειακού συμψηφισμού και αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας,

- 2) την ένταξη των ενεργειακών κοινοτήτων στον αναπτυξιακό νόμο ως διακριτή μορφή συνεταιριστικής οργάνωσης,
- 3) τον περιορισμό του ποσοστού των κερδών που μπορούν να διαμοιραστούν στα μέλη, δεδομένου ότι ο βασικός στόχος του θεσμού των ενεργειακών κοινοτήτων δεν πρέπει να είναι η αποκόμιση κερδών,
- 4) τη νομοθέτηση ηλεκτρικού χώρου έως 2 GW αποκλειστικά για έργα ενεργειακού και εικονικού ενεργειακού συμψηφισμού,
- 5) τη σύνδεση έργων εικονικού ενεργειακού συμψηφισμού στο Δίκτυο Υψηλής Τάσης,
- 6) την άρση της υποχρέωσης υπαγωγής στον ίδιο πάροχο για την εφαρμογή του εικονικού ενεργειακού συμψηφισμού,
- 7) την επίλυση των προβλημάτων της αυτοπαραγωγής για τις πολυκατοικίες,
- 8) την απαγόρευση των μεταβιβάσεων βεβαιώσεων παραγωγού και άλλων αδειών και
- 9) την αυτόνομη διαχείριση κλειστών δικτύων από ενεργειακές κοινότητες.

Ωστόσο υπάρχουν προβληματικές προβλέψεις στον νόμο που χρήζουν τροποποίησης. Ειδικότερα:

- 1) Η συνύπαρξη τριών κατηγοριών ενεργειακών κοινοτήτων σε τρία διαφορετικά νομοθετήματα με πολλές επικαλύψεις μεταξύ τους δημιουργεί σύγχυση ως προς τη σκοπιμότητα της κάθε κατηγορίας και τις μεταξύ τους διαφορές.
- 2) Ο ελάχιστος απαιτούμενος αριθμός μελών για τη σύσταση μιας ΚΑΕ που ορίζεται στα 60 είναι υψηλός, με συνέπεια να αποτελεί ανασταλτικό παράγοντα για τη δημιουργία ΚΑΕ και ΕΚΠ, στερώντας κατ' αυτόν τον τρόπο από τους πολίτες τη δυνατότητα να συμμετάσχουν σε αυτά τα σχήματα και στην ενεργειακή μετάβαση.
- 3) Δεν διασφαλίζεται ότι η πρόσβαση στο δίκτυο και οι χρηματοδοτικοί πόροι θα δίνονται κατά προτεραιότητα για έργα αυτοπαραγωγής τα οποία αποδεδειγμένα έχουν δυσκολία χρηματοδότησης και πρόσβασης στον τραπεζικό δανεισμό.
- 4) Εξακολουθεί να λείπει ένα αναπτυξιακό ταμείο για την ενίσχυση των ενεργειακών κοινοτήτων και ένας κόμβος πληροφόρησης για ενεργειακές κοινότητες.
- 5) Δεν διασφαλίζεται η εφαρμογή του εικονικού ενεργειακού συμψηφισμού για μικρομεσαίες επιχειρήσεις και νομικά πρόσωπα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα.
- 6) Δεν διασφαλίζεται η συμμόρφωση των Ενεργειακών Κοινοτήτων Πολιτών (ΕΚΠ) με τις συνεταιριστικές αξίες.
- 7) Δεν προβλέπεται η ανάρτηση των καταστατικών των Κοινοτήτων Ανανεώσιμης Ενέργειας (ΚΑΕ) και των Ενεργειακών Κοινοτήτων Πολιτών (ΕΚΠ) στο Μητρώο Κοινοτήτων.
- 8) Προβλέπεται η θέσπιση αναλογικών χρεώσεων για αυτοπαραγωγούς ανεξαρτήτως των οικονομικών τους δυνατοτήτων και χωρίς επαρκή αιτιολόγηση.
- 9) Δεν διευκρινίζεται αν οι υφιστάμενες ενεργειακές κοινότητες του ν. 4513/2018 μπορούν να συνεχίσουν να αιτούνται έργα εικονικού ενεργειακού συμψηφισμού και να έχουν πρόσβαση στις χρηματοδοτήσεις.

Ακολουθούν αναλυτικότερα σχόλια και προτάσεις τροποποίησης του νόμου καθώς και η σχετική τεκμηρίωσή τους.

Ειδικά σχόλια

Πολλαπλοί και επικαλυπτόμενοι ορισμοί ενεργειακών κοινοτήτων (αρ. 10, 13, 50, 54)

Δεδομένου του υφιστάμενου νόμου για τις ενεργειακές κοινότητες (ν.4513/2018), η εισαγωγή δύο επιπλέον νέων ορισμών για τις ενεργειακές κοινότητες, οι οποίοι, μάλιστα, είναι αρκετά συναφείς και αλληλεπικαλύπτονται σε αρκετά σημεία, σε δύο διαφορετικές νομοθεσίες (ν.3468/2006 και ν.4001/2011) οδηγεί σε σύγχυση ως προς την σκοπιμότητα της κάθε μορφής και τις διαφορές τους. Με την προτεινόμενη ρύθμιση δημιουργούνται τρεις ορισμοί για ενεργειακές κοινότητες σε τρία διαφορετικά νομοθετήματα και ορίζεται νέο πλαίσιο δραστηριοτήτων για την κάθε κατηγορία. Κατά την εκτίμησή μας το νομοθετικό πλαίσιο για τις ενεργειακές κοινότητες θα πρέπει να είναι όσο το δυνατόν πιο απλό, κατανοητό, εύκολα εφαρμόσιμο και μη γραφειοκρατικό και να προάγει τις συνεργασίες μεταξύ πολιτών, ΜμΕ και τοπικών αρχών με την προϋπόθεση για μη διανομή κερδών. *Συνεπώς θεωρούμε ότι αυτός ο σκοπός θα εξυπηρετούνταν καλύτερα με τη διατήρηση ενός ορισμού για τις ενεργειακές κοινότητες, ενώ η διαφοροποίηση που εισάγεται από τις δύο Οδηγίες θα μπορούσε να εξασφαλιστεί εισάγοντας προβλέψεις κατά περίπτωση ανάλογα με τη δραστηριότητα της ενεργειακής κοινότητας και με κριτήριο την εγγύτητα στα έργα ΑΠΕ.* Προτάσεις βέλτιστης ενσωμάτωσης των δύο Οδηγιών θα μπορούσαν να είχαν διερευνηθεί επίσης στο πλαίσιο της αξιολόγησης φραγμών και δυνατοτήτων για τις ενεργειακές κοινότητες της χώρας, η οποία προβλέπεται από την παρ.3 του αρ.22 της Οδηγίας 2018/2001 (Οδηγία για τις ΑΠΕ), δεδομένου ότι κάτι τέτοιο προηγούνταν της διαδικασίας ενσωμάτωσης των Οδηγιών.

Κοινότητες Ανανεώσιμης Ενέργειας (ΚΑΕ) (αρ. 11)

Βάσει της παρ.4 του αρ.11 ο ελάχιστος απαιτούμενος αριθμός μελών για τη σύσταση μιας ΚΑΕ ορίζεται στα 60 μέλη. Πιστεύουμε ότι πρόκειται για μια μεγάλη απαίτηση από τον νομοθέτη, η οποία αγνοεί τη μέχρι τώρα εμπειρία από τη σύσταση ενεργειακών κοινοτήτων. Είναι θεμιτό να ιδρύονται ΚΑΕ από πολλά μέλη, ώστε να διασφαλίζεται η ευρεία κοινωνική τους βάση. Όμως, η προϋπόθεση των 60 μελών μπορεί να λειτουργήσει ανασταλτικά στην ίδρυση νέων ΚΑΕ, στερώντας κατ' αυτόν τον τρόπο από τους πολίτες τη δυνατότητα να συμμετάσχουν σε αυτά τα σχήματα και στην ενεργειακή μετάβαση. Για παράδειγμα, σε ορεινές ή απομακρυσμένες περιοχές ή μικρές κοινότητες στην επικράτεια είναι δύσκολο να συγκεντρωθούν 60 μέλη για να κάνουν μια ΚΑΕ. Για τον λόγο αυτό προτείνουμε ο ελάχιστος αριθμός μελών για την ίδρυση ΚΑΕ να προσδιοριστεί στα 30 μέλη και αντίστοιχα να τροποποιηθούν οι περαιτέρω κατηγοριοποιήσεις για νησιωτικές περιοχές με πληθυσμό κάτω από 3.100 κατοίκους. Αντίστοιχη διόρθωση προτείνουμε να προβλεφθεί και για τις Ενεργειακές Κοινότητες Πολιτών (ΕΚΠ) (αρ. 52 παρ. 3).

Πρόταση τροποποίησης παρ. 4 αρ. 11 (και ομοίως παρ. 3 αρ.52): «Ο ελάχιστος αριθμός μελών της ΚΑΕ είναι **τριάντα (30) μέλη**, υπό την επιφύλαξη του δεύτερου εδαφίου. Ο ελάχιστος αριθμός μελών του πρώτου εδαφίου ορίζεται σε:

α) **δεκαπέντε (15) μέλη**, αν η ΚΑΕ έχει έδρα σε δήμο νησιωτικής περιοχής με πληθυσμό κάτω από τρεις χιλιάδες εκατό (3.100) κατοίκους, σύμφωνα με την τελευταία απογραφή,

β) (15) μέλη, σε περίπτωση που συμμετέχουν αποκλειστικά Μ.Μ.Ε.,

γ) τρία (3) μέλη, αν συμμετέχουν τουλάχιστον δύο (2) Ο.Τ.Α. α' ή β' βαθμού και το τρίτο μέλος είναι είτε επιχείρηση που ανήκει κατά εκατό τοις εκατό (100%) σε Ο.Τ.Α α' ή β' βαθμού, είτε Ο.Τ.Α α' ή β' βαθμού.»

Οικονομικοί πόροι και μέτρα στήριξης (αρ.24)

Είναι πολύ θετικό ότι στα οικονομικά κίνητρα και τα μέτρα στήριξης για τις Κοινότητες Ανανεώσιμης Ενέργειας (ΚΑΕ) προβλέπεται η προκήρυξη μέσω ΚΥΑ προγραμμάτων εγκατάστασης φωτοβολταϊκών συστημάτων και συστημάτων αποθήκευσης για την εφαρμογή του εικονικού ενεργειακού συμψηφισμού με χρηματοδότηση από πόρους της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένου και του Προγράμματος Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, αλλά και του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης. Η πρόβλεψη αυτή υπάρχει και για τις Ενεργειακές Κοινότητες Πολιτών (ΕΚΠ), οι οποίες όμως έχουν άλλο εύρος δραστηριοτήτων και ευρύτερη σύνθεση μελών. Πρόκειται για ένα δυνητικά πολύ θετικό μέτρο υπό την προϋπόθεση ότι θα ενισχύσει κατά προτεραιότητα πολίτες, μικρομεσαίες επιχειρήσεις, αγρότες, ΟΤΑ και ευρύτερα δικαιούχους που αποδεδειγμένα έχουν δυσκολία πρόσβασης σε τραπεζικό δανεισμό ή άλλους χρηματοδοτικούς πόρους.

Πρόταση τροποποίησης παρ.4 αρ.24: «Με κοινή απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού δύναται να προκηρύσσονται προγράμματα εγκατάστασης φωτοβολταϊκών συστημάτων και συστημάτων αποθήκευσης από Κ.Α.Ε., προς εφαρμογή του εικονικού ενεργειακού συμψηφισμού, με χρηματοδότηση ιδίως από πόρους της Ε.Ε. και του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης. Με την ανωτέρω απόφαση δύναται να καθορίζονται η χρονική διάρκεια και οι δικαιούχοι των προγραμμάτων, τα κριτήρια επιλεξιμότητας και τα ποσοστά επιδότησης **παρέχοντας προτεραιότητα σε δικαιούχους που αποδεδειγμένα έχουν δυσκολία πρόσβασης σε τραπεζικό δανεισμό ή άλλους χρηματοδοτικούς πόρους για εγκατάσταση έργων εικονικού ενεργειακού συμψηφισμού**, η μέγιστη εγκατεστημένη ισχύς των φωτοβολταϊκών συστημάτων και συστημάτων αποθήκευσης, (...) και η ασφάλεια της λειτουργίας του δικτύου και του συστήματος.»

Πέραν όμως της παραπάνω θετικής πρόβλεψης για τη χρηματοδότηση συγκεκριμένης κατηγορίας έργων των ΚΑΕ, παραμένει η ανάγκη για τη δημιουργία ενός μονιμότερου χρηματοδοτικού μηχανισμού για τις ΚΑΕ, ώστε να αρθούν χρηματοδοτικά εμπόδια και να ενισχυθούν σε βάθος χρόνου για όλο το εύρος των δραστηριοτήτων τους. Για τον λόγο αυτό ***προτείνεται η πρόβλεψη δημιουργίας αναπτυξιακού ταμείου*** για τις ΚΑΕ.

Πρόταση προσθήκης νέας παραγράφου 9 στο άρθρο 24:

«9. Συστήνεται αναπτυξιακό ταμείο ειδικά για τις ΚΑΕ, με σκοπό, ενδεικτικά, να διευκολύνει την πρόσβασή τους στον δανεισμό, την παροχή εγγυήσεων, και την επιχορήγηση του κόστους της προκαταρκτικής φάσης των έργων.»

Διασφάλιση ηλεκτρικού χώρου για αυτοκαταναλωτές (αρ.28)

Είναι σημαντικό ότι στο άρθρο αυτό νομοθετείται η διασφάλιση ηλεκτρικού χώρου 2GW για την εφαρμογή ενεργειακού και εικονικού ενεργειακού συμψηφισμού. Πρόκειται για ένα αίτημα που έχει διατυπώσει αντίστοιχα και ο ΔΕΔΔΗΕ στο Σχέδιο Ανάπτυξης 2021 – 2026 που έχει θέσει την περίοδο αυτή σε δημόσια διαβούλευση. Αναγνωρίζοντας ότι ένα από τα σημαντικότερα προβλήματα ανάπτυξης των έργων των ενεργειακών κοινοτήτων είναι η διαθεσιμότητα του δικτύου, η πρόβλεψη αυτή θα μπορέσει να δώσει περιθώριο στα έργα των τοπικών κοινωνιών να αναπτυχθούν σημαντικά. Σήμερα, υπάρχουν εγκατεστημένα 174MW ενεργειακού και εικονικού ενεργειακού συμψηφισμού, ενώ βρίσκονται σε αναμονή ακόμη 690MW (δεδομένα 11.2022). Επιπλέον τα 2GW αυτοκατανάλωσης αντιστοιχούν στο 14% της ισχύος των φωτοβολταϊκών έργων που προβλέπονται στο προσχέδιο του αναθεωρημένου Εθνικού Σχεδίου για την Ενέργεια και το Κλίμα (14.1GW). Συνεπώς το περιθώριο των 2GW μπορεί να καλύψει τις τρέχουσες ανάγκες και μεγάλο τμήμα των μελλοντικών. Ωστόσο, το σχέδιο νόμου εισάγει τη δυνατότητα σε επιχειρήσεις να συστήσουν ενεργειακές κοινότητες για την εφαρμογή ενεργειακού και εικονικού ενεργειακού συμψηφισμού, οι ενεργειακές ανάγκες των οποίων μπορούν πιθανά να ξεπεράσουν κατά πολύ το περιθώριο των 2 GW. Συνεπώς, **κατά την εξέταση των αιτημάτων σύνδεσης αλλά και στις υπουργικές αποφάσεις που θα προσδιορίζουν τους δικαιούχους των προγραμμάτων αξιοποίησης των διαθέσιμων πόρων θα πρέπει να διασφαλιστεί ότι το σημαντικό αυτό περιθώριο ισχύος, καθώς και όποια επέκτασή του στο μέλλον, θα διαμοιραστεί ισότιμα μεταξύ των διαφόρων κατηγοριών αυτοκαταναλωτών (πολίτες και νοικοκυριά, μικρομεσαίες επιχειρήσεις, ΟΤΑ, αγρότες, νομικά πρόσωπα δημοσίου και ιδιωτικού δικαίου) δίνοντας προτεραιότητα σε νοικοκυριά και πολίτες.**

Σύνδεση έργων εικονικού ενεργειακού συμψηφισμού στο Δίκτυο Υψηλής Τάσης (αρ.28)

Θετική είναι η πρόβλεψη της παρ. 6 του αρ.28 για τη δυνατότητα σύνδεσης έργων εικονικού ενεργειακού συμψηφισμού και στο Δίκτυο Υψηλής Τάσης. Κατ' αυτόν τον τρόπο δημιουργούνται περισσότερες δυνατότητες σύνδεσης έργων και αξιοποίησης των υφιστάμενων υποδομών. Η δυνατότητα λοιπόν αυτή για σύνδεση στο Δίκτυο Υψηλής Τάσης δεν θα πρέπει να περιοριστεί μόνο στα έργα των μεγάλων επιχειρήσεων, αλλά να προβλεφθεί η σύνδεση στην Υψηλή Τάση και για έργα εικονικού ενεργειακού συμψηφισμού πολιτών. Η συγκεκριμένη δυνατότητα μπορεί να έχει άμεση εφαρμογή για πολλά έργα εικονικού ενεργειακού συμψηφισμού των ενεργειακών κοινοτήτων στη λιγνιτική Δυτική Μακεδονία, όπου σήμερα, με βάση τις απορριπτικές απαντήσεις του ΔΕΔΔΗΕ, το δίκτυο χαμηλής και μέσης τάσης αδυνατεί να τα συνδέσει, αλλά υπάρχει δυνατότητα σύνδεσης στο υφιστάμενο Δίκτυο Υψηλής Τάσης. Η δυνατότητα αξιοποίησης του Δικτύου Υψηλής Τάσης στη Δυτική Μακεδονία θα συμβάλει επίσης στην άμεση ενεργοποίηση και

απορρόφηση των πόρων του Προγράμματος Δίκαιης Ενεργειακής Μετάβασης 2021 – 2027 που αφορούν ενεργειακές κοινότητες. Συνεπώς προτείνουμε **να υπάρξει μέριμνα για σύνδεση στο Δίκτυο Υψηλής Τάσης έργων εικονικού ενεργειακού συμψηφισμού όχι μόνο των ΚΑΕ και των ΕΚΠ αλλά και των υφιστάμενων ενεργειακών κοινοτήτων του ν.4513/2018, και ειδικά στη Δυτική Μακεδονία όπου υπάρχει αυξημένη ζήτηση για την κατηγορία αυτή των έργων.**

Εικονικός ενεργειακός συμψηφισμός (αρ.28)

Η τροποποίηση που εισάγεται για τους φορείς που μπορούν να εφαρμόσουν εικονικό ενεργειακό συμψηφισμό (παρ. 2 αρ.28) περιλαμβάνει μεν τις ΚΑΕ, ΕΚΠ και ενεργειακές κοινότητες του ν.4513/2018 αλλά μόνο για τα μέλη τους που είναι οικιακοί καταναλωτές, αγρότες και για όσους βρίσκονται κάτω από το όριο της φτώχειας. Με τη ρύθμιση αυτή δημιουργείται σύγχυση ως προς το αν οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις που μπορούν να είναι μέλη των ΚΑΕ μπορούν να εφαρμόσουν εικονικό ενεργειακό συμψηφισμό. Επίσης, άλλα νομικά πρόσωπα, όπως ΑΜΚΕ ή ένας συνεταιρισμός που μπορεί να είναι μέλος σε μια ΕΚΠ είναι αμφίβολο εάν θα μπορούν να εφαρμόσουν τον εικονικό ενεργειακό συμψηφισμό. **Επειδή το εργαλείο του εικονικού ενεργειακού συμψηφισμού είναι σημαντικό για την κάλυψη ιδίων ενεργειακών αναγκών προτείνουμε η δυνατότητα αυτή να μη στερηθεί σε μικρομεσαίες επιχειρήσεις και νομικά πρόσωπα μη κερδοσκοπικού σκοπού, όπως ΑΜΚΕ, κοινωνικές επιχειρήσεις, συνεταιρισμοί.**

Πρόταση τροποποίησης παρ.2 αρ 28:

«2. Ειδικά επιτρέπεται η εγκατάσταση σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. και συστημάτων αποθήκευσης προς κάλυψη ιδίων αναγκών, με εφαρμογή εικονικού ενεργειακού συμψηφισμού για:

α) Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) α' και β' βαθμού, σύμφωνα και με το άρθρο 14B,
β) εγγεγραμμένους στο Μητρώο Αγροτών και Αγροτικών Εκμεταλλεύσεων του ν. 3874/2010 (Α' 151) για εγκαταστάσεις αγροτικών εκμεταλλεύσεων του ν. 3874/2010 και αγροτικών χρήσεων,
γ) Κοινότητες Ανανεώσιμης Ενέργειας, Ενεργειακές Κοινότητες Πολιτών και Ενεργειακές Κοινότητες του ν. 4513/2018 (Α' 9) για την κάλυψη ενεργειακών αναγκών των μελών που είναι αποκλειστικά οικιακοί καταναλωτές, **μικρομεσαίες επιχειρήσεις**, αγρότες εγγεγραμμένοι στο Μητρώο Αγροτών και Αγροτικών Εκμεταλλεύσεων του ν. 3874/2010, **νομικά πρόσωπα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα**, καθώς και για την κάλυψη ενεργειακών αναγκών πολιτών που ζουν κάτω από το όριο της φτώχειας και νοικοκυριά που πλήττονται από την ενεργειακή ένδεια, σύμφωνα με την υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΓΔΕ/89335/5599/27.9.2021 απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Β' 4447).»

Συνεταιριστικές μερίδες ΕΚΠ (αρ.53)

Στο άρθρο 51 οι ΕΚΠ ορίζονται ως αστικοί συνεταιρισμοί του ν.1667/1986 και ως εκ τούτου οφείλουν να ακολουθούν τις συνεταιριστικές αρχές και αξίες. Μια από αυτές είναι η αξία της ισότητας μεταξύ των μελών, η οποία διασφαλίζεται με την πρόβλεψη για το ίσο δικαίωμα στη λήψη αποφάσεων ανεξάρτητα από τον αριθμό των συνεταιριστικών μερίδων που το κάθε μέλος

μπορεί να διαθέτει. Η αντίστοιχη πρόβλεψη υπάρχει για τις ΚΑΕ, αλλά έχει παραληφθεί από τις ΕΚΠ. **Προτείνουμε να εισαχθεί η πρόβλεψη αυτή και για τις ΕΚΠ.**

Πρόταση προσθήκης νέας παραγράφου 4 στο άρθρο 53:

«4. Κάθε μέλος, ανεξαρτήτως του αριθμού των συνεταιριστικών μερίδων που κατέχει, συμμετέχει στη γενική συνέλευση με μία (1) μόνο ψήφο.»

Αξιολόγηση φραγμών (αρ.23)

Εφόσον ανατίθεται στο Κέντρο Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΚΑΠΕ) η αξιολόγηση φραγμών και δυνατοτήτων ανάπτυξης ΚΑΕ και η εισήγηση στο ΥΠΕΝ κινήτρων προώθησης και ανάπτυξης αυτών, προτείνουμε να επεκταθεί το έργο αυτό, ώστε το ΚΑΠΕ να αποτελέσει έναν κόμβο πληροφόρησης για τις ΚΑΕ και τις ΕΚΠ. Σκοπός ενός τέτοιου κόμβου πληροφόρησης (ή παρατηρητηρίου) θα είναι η συγκέντρωση και δημοσίευση στοιχείων και δεδομένων για τις ενεργειακές κοινότητες, η παροχή άμεσης πληροφόρησης για όλες τις θεσμικές εξελίξεις, καθώς και η διαμόρφωση προτάσεων για νέα σχήματα χρηματοδότησης, επιχειρηματικά μοντέλα, συμβουλευτική, και άλλα εργαλεία ενίσχυσης του θεσμού.

Πρόταση για προσθήκη νέας παραγράφου 2 στο αρ. 23: Το ΚΑΠΕ είναι αρμόδιο για τη λειτουργία κόμβου πληροφόρησης για τις ΚΑΕ και τις ΕΠΣ καθώς και για την παροχή τεχνικής βοήθειας στις ΚΑΕ και ΕΚΠ. Οι προϋποθέσεις για τα ανωτέρω εξειδικεύονται με Υπουργική Απόφαση του ΥΠΕΝ.

Μητρώο ΚΑΕ και ΕΚΠ (αρ.16)

Εφόσον το Γενικό Εμπορικό Μητρώο (ΓΕΜΗ) ορίζεται ως ο φορέας που θα τηρεί το Μητρώο ΚΑΕ και ΕΚΠ, δεδομένης της εμπειρίας από τη μέχρι τώρα τήρηση του Μητρώου ενεργειακών κοινοτήτων του ν.4513/2018 και ελλείψει άλλου φορέα που θα έχει αρμοδιότητες Παρατηρητηρίου ΚΑΕ και ΕΚΠ προτείνουμε **να προβλεφθεί στο εν λόγω άρθρο η υποχρέωση δημοσιοποίησης (ανάρτησης) του κειμένου των καταστατικών των ΚΑΕ και των ΕΚΠ καθώς και στοιχείων επικοινωνίας για τις ΚΑΕ και ΕΚΠ.**

Πρόταση τροποποίησης άρ. 16 παρ. 2: «Με την επιφύλαξη των υποχρεωτικών στοιχείων και πράξεων που καταχωρίζονται στο Γ.Ε.ΜΗ., σύμφωνα με τον ν. 3419/2005 (Α' 297) και τις κατ' εξουσιοδότηση αυτού πράξεις, το Μητρώο Κ.Α.Ε. και Ενεργειακών Κοινοτήτων Πολιτών, περιέχει:

α) την επωνυμία, και τις δραστηριότητες της Κ.Α.Ε. ή της Ενεργειακής Κοινότητας Πολιτών,
β) την κατηγορία της Κ.Α.Ε. ή της Ενεργειακής Κοινότητας Πολιτών, σε σχέση με την ευθύνη των μελών της,

γ) τα ονοματεπώνυμα των νόμιμων εκπροσώπων της Κ.Α.Ε. ή της Ενεργειακής Κοινότητας Πολιτών **καθώς και στοιχεία επικοινωνίας,**

δ) την περιφέρεια,

ε) το καταστατικό ίδρυσης της Κ.Α.Ε. και της Ε.Κ.Π. και τις τροποποιήσεις αυτών.

Αυτοκατανάλωση από ΑΠΕ (αρ.27)

Δεν είναι κατανοητοί οι περιορισμοί που τίθενται από την περ.6 του αρ.27, η οποία προβλέπει αναλογικές χρεώσεις για αυτοκαταναλωτές εφόσον από 01.12.2026 το συνολικό μερίδιο των εγκαταστάσεων αυτοκατανάλωσης υπερβαίνει το οχτώ τοις εκατό (8%) της συνολικής εγκατεστημένης ισχύος ηλεκτρικής ενέργειας. Δεδομένου ότι τα επόμενα χρόνια θα γίνουν τόσο αναβαθμίσεις όσο και νέα δίκτυα, καθώς και ότι οι αυτοκαταναλωτές ήδη χρεώνονται για τη χρήση του δικτύου δεν είναι σαφής η πρόθεση του νομοθέτη για τη θέσπιση των περιορισμών της περ.6 ούτε η επιλογή του ποσοστού διείσδυσης της αυτοπαραγωγής του 8% πέρα από το οποίο θα θεσπίζονται οι αναλογικές χρεώσεις. Μια τέτοια, άγνωστη σήμερα, μελλοντική ρύθμιση, μπορεί να λειτουργήσει ανασταλικά για την ανάπτυξη της αυτοπαραγωγής στην Ελλάδα και την ενθάρρυνση της συμμετοχής των πολιτών στην ενεργειακή μετάβαση, η οποία κάθε άλλο παρά πρέπει να εμποδίζεται, ειδικά την περίοδο της ενεργειακής κρίσης που διανύουμε. Σε κάθε περίπτωση, πιθανές τέτοιες χρεώσεις δεν μπορεί να βαρύνουν εξίσου όλους τους αυτοπαραγωγούς. Έργα ΑΠΕ εικονικού ενεργειακού συμψηφισμού από πολίτες ή νομικά πρόσωπα κοινωφελούς σκοπού πρέπει να εξαιρούνται από αυτές. ***Προτείνεται συνεπώς η διαγραφή της συγκεκριμένης πρόβλεψης από τον συγκεκριμένο νόμο και η επανεξέταση του θέματος, όταν τα μερίδια της αυτοπαραγωγής θα πλησιάζουν τα ποσοστά όπου θα τεκμηριώνεται ότι κάποιου είδους ενίσχυση θα απαιτηθεί για την περαιτέρω ανάπτυξη της αυτοπαραγωγής, εξαιρώντας από την επιβάρυνση τις ενεργειακές κοινότητες που δραστηριοποιούνται σε έργα ΑΠΕ κοινωφελούς σκοπού.***

Λοιπές παρατηρήσεις:

Οι μεταβατικές διατάξεις του παρόντος σχεδίου νόμου δεν διευκρινίζουν τι θα γίνει με τις υφιστάμενες ενεργειακές κοινότητες μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα που δεν δύνανται να μετατραπούν σε ΚΑΕ ή ΕΚΠ και ακόμα δεν έχουν πάρει όρους σύνδεσης για τα έργα τους (για παράδειγμα ενεργειακές κοινότητες πολιτών μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα με λιγότερο από 60 μέλη). Προτείνεται να διευκρινιστεί αν μπορούν να συνεχίσουν να αιτούνται έργα εικονικού ενεργειακού συμψηφισμού και να έχουν πρόσβαση στις χρηματοδοτήσεις που προβλέπονται στο άρθρο 24.